

Black/Pink

AFLEVERING 8

In elke MemoRad vertelt een radioloog of nucleair geneeskundige over het mooiste en het heftigste moment als opleider. Dit keer beschrijft opleider radiologie Gerlof Bosma uit het Elisabeth Tweesteden Ziekenhuis (ETZ) zijn moeilijkste momenten in zwart en zijn mooiste momenten in roze.

Black

Na bijdragen van 2 academische opleiders nu een bijdrage van een opleider uit een perifeer opleidingsziekenhuis. Wel een opleidingshuis met een lange opleidingstraditie, want de geboortepapieren spreken van 1 november 1950. Van die opleidingstraditie maak ik zelf nu ongeveer 20 jaar deel uit, maar pas slechts enkele jaren als opleider. Misschien is het daardoor voor mij hooguit wat donkergrijs en niet echt *black*.

Een goede, nieuwe aios selecteren vind ik lastig. Het is bij elke sollicitatieronde, die de opleiders van onze opleidingsregio de afgelopen jaren gezamenlijk doen, interessant om te merken hoe divers en interessant de nieuwe generatie aanstaande collega's is.

Een beetje *black* is daarbij toch wel een gebrek aan 'goed in de toekomst kunnen

pers. Dat begrijpt elke lezer. Tot de opleiding begint en de aios gewoon mensen blijken te zijn die zich heel anders ontwikkelen dan van tevoren was ingeschat. En soms zelfs helemaal niet zoals verwacht.

Vrij aan het begin van mijn opleiderschap dacht ik een gouden greep te hebben gedaan. Ik wist een veelbelovende aios zowaar naar het verre Tilburg te lokken. Hij had een zekere levenservaring, waardoor hij heel overtuigend kon zijn. Al snel bleek dat hij ook heel overtuigend kon zijn over kwesties waar hij evident geen kennis van of ervaring in had. Uitslagen werden doorgebeld zonder geverifieerd te hebben of deze ook wel klopten. Organen die met echo niet in beeld waren gebracht, werden volmondig beschreven in het verslag. Het dienstdoen zat eraan te komen en niemand van de opleidingsgroep durfde het met hem aan. Er volgde

Beeld: DALL-E 3

goed geformuleerd? Kon de aios nog een maas in de regelgeving vinden waardoor we toch aan hem vastzaten? Of moesten we nog met veel pijn en moeite een andere opleidingsplek voor hem vinden? De nachtmerrie van elke opleider als het misloopt: heb ik wel alle vinkjes op tijd gezet? Voortgangsgesprekken, tussentijdse beoordelingen, *Critically Appraised Topics* (CAT's), korte praktijkbeoordelingen (kpb's) en *Objective Structured Assessment of Technical Skills* (OSATS). Is alles goed geregistreerd? Ook toen er al sprake was van schorsing, moesten we nog officieel regelen dat de aios de toegang tot alle systemen werd ontzegd. Tegelijkertijd moest hij nog wel toegang hebben tot de ziekenhuismail, omdat dit het officiële kanaal voor alle correspondentie was! Ik heb weleens rustgevendere nachten gehad.

'Toen er sprake was van schorsing, moesten we nog regelen dat de aios de toegang tot alle systemen werd ontzegd'

kijken' die ik lijk te missen. Zoals sommige bedrijven gerenommeerde selectiebureaus in de arm nemen, proberen wij het zelf. Met diepgaande vragen over wat de motivatie is om radioloog te worden ('Ga je de patiënten niet missen?' en 'Waarom vind je radiologie zo interessant?') proberen wij een selectie te maken om de crème de la crème toe te laten. Uit onze regio komen zodoende alleen maar top-

een geïntensiveerd begeleidingstraject (GBT) en uiteindelijk zelfs stopzetten van de opleiding.

Dan loop je tegen de Nederlandse regelgeving aan. Niet de aios lijkt een probleem te hebben, maar de opleider. Heb je wel aan alle verplichtingen voldaan? Is het GBT goed ingezet? Wist de aios er op tijd van? Waren de verbeterdoelen

Die situatie bleek niet alleen veel impact te hebben op mij, maar ook op de opleidersgroep en zeker ook de opleidingsgroep. Hoewel er in vele jaren niemand uit de opleiding was gezet, was het voor de zittende aios best heel indrukwekkend. Er was voor hun gevoel 'zomaar' iemand uit de opleiding gezet: dat kon hun dus ook gebeuren? Helaas heel leerzaam als opleider.

Pink

Gelukkig heb ik in die korte tijd ook veel leuke zaken van het opleiden gezien en meegemaakt. Als gezegd blijkt dat steeds weer kleurrijke personen ons vak kiezen. Het is een bont gezelschap van intelligente, innovatieve, reislustige, artistieke, creatieve, sportieve, kooklustige en belezen types. Bij sollicitaties komen de meest bijzondere hobby's aan bod. Bij een recent kennismakingsgesprek werd zelfs een fors gevulde koektrommel met zelfgebakken muffins en

een ander vak: 'Die radiologie was toch zo gek nog niet.'

Een speciaal geval speelde toen ik nog geen opleider was, maar ik te maken kreeg met een verzoek van mijn voorganger. Een aios uit een ander opleidingsziekenhuis had een klacht aan zijn broek gekregen. Hij zou een patiënte onheus bejegend hebben. Dat was zo hoog opgenomen dat het ziekenhuis de aios een toegangsverbod had gegeven. Kafkaïaans. Zelfs de

Beeld: DALL-E 3

gekregen dat hij in ons ziekenhuis zijn opleiding kon afmaken. De berichten zijn dat hij als een zeer getalenteerde en innoverende collega aan de slag is gegaan in een opleidingsziekenhuis, waar hij nu op zijn beurt een nieuwe generatie kan helpen opleiden.

'Je staat bij de poort om intelligente, reislustige, kooklustige en belezen types toe te laten tot het fraaie vak van de radiologie'

brownies meegebracht, waar de hele selectiecommissie nog tot kerst thuis van heeft kunnen snoepen. Ik weet niet meer of hij het ook geworden is...

Daarnaast weet ik hoe bijzonder het is om mensen te helpen bij het waarmaken van hun droom: een medische vervolgopleiding waar ze lang naar hebben toegewerkt. Soms direct na de coschappen, maar vaak ook na een wat langere omzwerving. Andere voorbeelden zijn iemand die uit een ander land komt en hier een toekomst op wil bouwen of iemand die nog een periode de opleiding opnieuw moet doen vanwege een herregistratie na omzwervingen in

opleider aldaar kreeg het niet voor elkaar om, ondanks de dubieuze reden voor het verbod, de aios in de opleiding te houden. Barbartje moest hangen!

Ook in ons eigen ziekenhuis gingen alle seinen op rood. 'Waar rook is, is vuur', 'niet aan beginnen', 'stel dat het waar is en het gebeurt hier ook, dan hebben jullie eraan meegewerkt'. Aangezien wij er wel degelijk van overtuigd waren dat er sprake zou zijn van een grove fout als deze aios geen nieuwe kans kreeg, hebben we het tegen alle adviezen in en met ondertekende brieven dat we persoonlijk garant stonden voor zijn kunnen, kunde en onschuld, zover

Als opleider lijkt je vaak een vooral administratieve taak te hebben: zijn de vinkjes goed gezet, is aan alle voorwaarden van een leerzame, veilige, inclusieve en diverse opleiding voldaan? Is de *Plan-Do-Check-Act-cyclus* op orde? Het is belangrijk om je te realiseren dat je met je opleidingsgroep aan de wieg staat van een nieuwe generatie collega's die het vak nóg leerzamer, veiliger, inclusiever en diverser gaan maken.

Je hebt daarvoor een poortwachtersfunctie: je staat bij de poort om intelligente, innovatieve, reislustige, artistieke, creatieve, sportieve, kooklustige en belezen types toe te laten tot het fraaie vak van de radiologie. Een nieuwe generatie waarvan de vinkjes misschien wel moeten kloppen, maar in wie je vooral moet geloven. Een gewichtige taak!

In de volgende MemoRad vertelt **Henk Jan van der Woude**, opleider in het OLVG, over zijn Black/Pink-momenten.